Euroopan unionin
virallinen lehti

FI
L-sarja

2026/1007

8.5.2026

KOMISSION SUOSITUS (EU) 2026/1007,

annettu 30 päivänä huhtikuuta 2026,

energiayhteisöjen kehittämisen tukemisesta ja oman kulutuksen mahdollisuuksien maksimoinnista

EUROOPAN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 292 artiklan,

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Tämä suositus koskee Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2018/2001 ([1]) 2 artiklan 14 alakohdassa määriteltyjä itse tuotettua uusiutuvaa energiaa käyttäviä kuluttajia ja Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2019/944 ([2]) 2 artiklan 8 alakohdassa määriteltyjä aktiivisia asiakkaita, jotka harjoittavat uusiutuvan energian omaa tuotantoa ja omaa kulutusta, jäljempänä 'oma kulutus', myös direktiivin (EU) 2019/944 2 artiklan 10 a alakohdassa määritellyn energian yhteiskäytön avulla. Tämä suositus koskee myös direktiivin (EU) 2018/2001 2 artiklan 16 alakohdassa määriteltyjä uusiutuvan energian yhteisöjä ja direktiivin (EU) 2019/944 2 artiklan 11 alakohdassa määriteltyjä kansalaisten energiayhteisöjä, jotka osallistuvat uusiutuvan energian omaan tuotantoon ja muun tyyppisiin energiaan liittyviin palveluihin.

(2) Direktiivin (EU) 2019/944 15 a artiklassa edellytetään, että jäsenvaltiot vahvistavat oikeuden energian yhteiskäyttöön, jolla varmistetaan muun muassa, että "kaikilla kotitalouksilla, pienillä ja keskisuurilla yrityksillä, julkisilla elimillä ja, jos jäsenvaltio on niin päättänyt, muilla loppuasiakkaiden ryhmillä on oikeus osallistua energian yhteiskäyttöön aktiivisina asiakkaina". Tämän oikeuden johdonmukainen täytäntöönpano on ratkaisevan tärkeää, jotta voidaan ottaa käyttöön uusia liiketoimintamalleja, edistää paikallisia investointeja ja parantaa järjestelmän joustavuutta.

(3) REPowerEU-suunnitelmassa ([3]) korostetaan mahdollisuuksia, joita energiayhteisöt ja oma kulutus tarjoavat epävakaisiin ja korkeisiin energian hintoihin puuttumiseksi, ja kehotetaan jäsenvaltioita nopeuttamaan "Puhdasta energiaa kaikille eurooppalaisille" -säädöspaketin saattamista osaksi kansallista lainsäädäntöä. EU:n aurinkoenergiastrategiassa ([4]) tunnustetaan, että energiayhteisöt ja oma kulutus tarjoavat suuria mahdollisuuksia nopeuttaa aurinkoenergian käyttöönottoa. Siinä esitettiin yhteinen poliittinen tavoite perustaa vuoteen 2025 mennessä vähintään yksi uusiutuviin energialähteisiin perustuva energiayhteisö jokaiseen yli 10 000 asukkaan kuntaan. Euroopan parlamentin ja neuvoston energiatehokkuusdirektiivissä (EU) 2023/1791 ([5]) edellytetään, että yli 45 000 asukkaan kuntien paikallisviranomaiset arvioivat energiayhteisöjen roolia paikallisissa lämmitys- ja jäähdytyssuunnitelmissa.

([1]) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2018/2001, annettu 11 päivänä joulukuuta 2018, uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian käytön edistämisestä (EUVL L 328, 21.12.2018, s. 82, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2018/2001/oj).

([2]) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2019/944, annettu 5 päivänä kesäkuuta 2019, sähkön sisämarkkinoita koskevista yhteisistä säännöistä ja direktiivin 2012/27/EU muuttamisesta (EUVL L 158, 14.6.2019, s. 125, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2019/944/oj).

([3]) Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle: REPowerEU-suunnitelma (COM(2022) 230 final).

([4]) Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle: EU:n aurinkoenergiastrategia (COM(2022) 221 final). COM/2022/221 finalEUR-Lex - 52022DC0221 - FI - EUR-Lex.

([5]) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2023/1791, annettu 13 päivänä syyskuuta 2023, energiatehokkuudesta ja asetuksen (EU) 2023/955 muuttamisesta (EUVL L 231, 20.9.2023, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2023/1791/oj).

(4) EU:n kehyksessä korostetaan oikeudenmukaisuutta ja osallistavuutta. Sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2023/955 ([6]) että komission suosituksessa (EU) 2023/2407 ([7]) tunnustetaan, että energiayhteisöt ja oman kulutuksen järjestelmät, kuten energian yhteiskäyttö, voivat auttaa suojelemaan heikossa asemassa olevia kotitalouksia ja energiaköyhyydestä kärsiviä kotitalouksia. Jäsenvaltioiden olisi sen vuoksi kannustettava ihmisiä, mukaan lukien heikossa asemassa olevat kotitaloudet, energiaköyhyydestä kärsivät kotitaloudet ja kotitaloudet, joissa on vammaisia henkilöitä, osallistumaan energiayhteisöihin ja uusiutuvaa energiaa koskeviin hankkeisiin.

(5) Hyvin suunnitellut mahdollistavat puitteet energiayhteisöille, käyttäjäkohtaiselle omalle kulutukselle ja energian yhteiskäytölle voivat tukea Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin periaatteen 20 toteutumista. Periaatteessa vahvistetaan, että jokaisella on oikeus laadukkaisiin peruspalveluihin, kuten energiapalveluihin.

(6) Komission 26 päivänä helmikuuta 2025 esittämässä kohtuuhintaista energiaa koskevassa toimintasuunnitelmassa ([8]) asetetaan tavoitteeksi tehdä energiasta kohtuuhintaista, nopeuttaa uusiutuvan energian käyttöönottoa ja vähentää unionin riippuvuutta fossiilisista polttoaineista ja energian tuonnista. Sillä edistetään myös puhtaan teollisen kehityksen ohjelman ([9]) tavoitteita vahvistamalla paikallisia investointeja, kilpailukykyä ja sosiaalista oikeudenmukaisuutta yksinkertaistettujen, ennakoitavien ja läpinäkyvien toimintakehysten avulla. Näiden tavoitteiden saavuttamiseksi kansalaisten energiapaketilla ([10]) pyritään lisäämään entisestään kansalaisten ja yhteisöjen osallistumista energiasiirtymään ja antamaan heille mahdollisuus tuottaa, varastoida, kuluttaa, jakaa tai myydä omaa uusiutuvaa energiaa, jotta kohtuuhintaisen energian saatavuus olisi vakaata.

(7) Koska energiayhteisöt ovat riippuvaisia kansalaisten sitoutumisesta ja usein vapaaehtoisesta työstä, niillä on erilaisia teknisiin valmiuksiin, ajankäyttöön ja rahoitukseen liittyviä rajoitteita, jotka vaikuttavat hankkeiden kehityssykliin ja energiamarkkinoille osallistumiseen. Energiayhteisöjen on erityisen haastavaa hankkia rahoitusta hankkeiden kehittämisen varhaisessa vaiheessa, hallinnoida monimutkaisia hallinnollisia menettelyjä, investoida tekniseen infrastruktuuriin tai toteuttaa markkinaoperaatioita ([11]).

(8) Näiden rajoitteiden poistamiseksi ja yhdenvertaisen kehityksen helpottamiseksi kaikkialla unionissa energiayhteisöille olisi tarjottava mahdollisuudet syntyä, monipuolistua ja kasvaa. Tätä varten olisi varmistettava selkeät ja johdonmukaiset puitteet, yleinen tietoisuus ja oikeudenmukainen kohtelu, minimoitava sääntelyyn liittyvät ja hallinnolliset esteet kaikilla merkityksellisillä energiamarkkinoilla ja -aloilla sekä annettava ohjeita teknisistä ja taloudellisista näkökohdista ja helpotettava rahoituksen saantia. Tukemalla valmiuksien kehittämistä voidaan edelleen edistää energiayhteisöjen ammattimaistumista ja itsenäisyyttä. Myös energiayhteisöjen suunnitteluun käytettävät tekniset välineet ovat olennaisen tärkeitä energiayhteisöjen yleistymisen kannalta. Paikallisviranomaisten ja erityisesti energiayhteisöjen yhteisten rakenteiden tai liittojen tukeminen voi olla tehokas keino vauhdittaa energiayhteisöjen kehittämistä ja parantaa niiden valmiuksia osallistua hankkeisiin, jotka ovat sosiaalisesti ja teknologisesti enemmän resursseja vaativia.

(9) Itse tuotetun uusiutuvan energian kulutuksella on omat erityiset esteensä, jotka liittyvät rahoitukseen, lupamenettelyihin, verkkoon pääsyyn ja hallinnolliseen monimutkaisuuteen. Nämä esteet vaikuttavat suhteettomasti pienituloisiin kotitalouksiin ja pienkuluttajiin. Osallistavuuden varmistamiseksi olennaisen tärkeitä tekijöitä ovat yksinkertaistaminen, lupamenettelyjen keskitettyjen palvelupisteiden ja keskitettyjen asiointipisteiden integrointi, kohdennettu rahoitustuki sekä kolmannen osapuolen rahoitusta tai kollektiivista rahoitusta koskevat lähestymistavat, kuten leasing, energiatehokkuussopimukset tai yhteisöinvestointijärjestelmät. Yhdenmukainen lähestymistapa energiayhteisöihin ja energian yhteiskäyttöön kaikkialla unionissa auttaa jakamaan parhaita käytäntöjä ja ottamaan käyttöön innovatiivisia liiketoimintamalleja yli rajojen. Määritelmiä, korvauksia, verkkointegrointia ja kuluttajansuojaa koskevat yhteiset periaatteet auttavat tällaisen yhdenmukaisen lähestymistavan muodostamisessa.

([6]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2023/955, annettu 10 päivänä toukokuuta 2023, sosiaalisen ilmastorahaston perustamisesta ja asetuksen (EU) 2021/1060 muuttamisesta (EUVL L 130, 16.5.2023, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/955/oj).

([7]) Komission suositus (EU) 2023/2407, annettu 20 päivänä lokakuuta 2023, energiaköyhyydestä (EUVL L, 2023/2407, 23.10.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/reco/2023/2407/oj).

([8]) Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle: Kohtuuhintaista energiaa koskeva toimintasuunnitelma – Energiaunionimme todellisen arvon hyödyntäminen kohtuuhintaisen, tehokkaan ja puhtaan energian varmistamiseksi kaikille eurooppalaisille (COM(2025) 79 final), 26.2.2025.

([9]) Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle: Puhtaan teollisen kehityksen ohjelma: kilpailukykyyn ja vähähiilistämiseen tähtäävä yhteinen etenemissuunnitelma (COM(2025) 85 final).

([10]) COM/2026/115 final.

([11]) Ks. energiatehokkuutta käsittelevän kansalaispaneelin suositukset 9 ja 10, Energiatehokkuuspaneeli - Kansalaisvaikuttamisfoorumi.

(10) Oikeasuhteinen ja syrjimätön kohtelu ja räätälöity apu verkkoliitäntään liittyvissä menettelyissä ja sovelluksissa helpottavat uusiutuvan energian tuotantolaitosten pääsyä verkkoihin.

(11) Energian yhteiskäyttö yhdessä kysyntäjouston, kuormituksen jakamisen tai energian varastoinnin kanssa voi tuoda kustannussäästöjä sekä kuluttajille että energiajärjestelmille. Tämä edellyttää, että mittaus- ja kulutustiedot ovat saatavilla ja tiedot ovat yhteentoimivia.

(12) Yksinkertaistamista ja parempaa sääntelyä koskevan komission ohjelman mukaisesti tällä suosituksella pyritään antamaan jäsenvaltioille käytännön ohjeita, joilla varmistetaan energiayhteisöjä ja oman kulutuksen järjestelmiä, myös energian yhteiskäyttöä, koskevan unionin lainsäädännön yhdenmukainen, oikeasuhteinen ja kansalaiset huomioon ottava täytäntöönpano.

(13) Jäsenvaltioiden olisi yksinkertaistettava energiayhteisöjen perustamiseen, toimintaan ja kehittämiseen ja omaan kulutukseen ja sen kehittämiseen liittyviä hallinnollisia menettelyjä sekä raportointia koskevia vaatimuksia. Täytäntöönpanon olisi perustuttava olemassa oleviin rakenteisiin ja digitaalisiin välineisiin, ja sillä olisi varmistettava johdonmukaisuus, kustannustehokkuus ja mahdollisimman vähäinen hallinnollinen rasite toimittajille, kuluttajille ja kansallisille viranomaisille.

(14) Tukeakseen jäsenvaltioita tämän suosituksen täytäntöönpanossa komissio aikoo toteuttaa useita toimenpiteitä, joilla pyritään kehittämään edelleen energiayhteisöjä ja laajentamaan niiden käyttöä unionissa ja joilla tuetaan unionin lainsäädännön täytäntöönpanoa. Nämä toimenpiteet esitetään tämän suosituksen liitteenä olevassa toimintasuunnitelmassa,

ON ANTANUT TÄMÄN SUOSITUKSEN:

Komissio suosittelee, että jäsenvaltiot:

1. saattaessaan voimaan direktiivin (EU) 2019/944 2 artiklan 8 alakohdan noudattamisen edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset **varmistavat aktiivisten asiakkaiden ja itse tuotettua uusiutuvaa energiaa käyttävien kuluttajien** ([12]) **käsitteiden johdonmukaisuuden** yksittäiseen uusiutuvan energian omaan kulutukseen ([13]) ja energian yhteiskäyttöön ([14]) liittyvien oikeuksien ja velvollisuuksien osalta ja erottavat nämä määritelmät kaupallisista toimijoista ja varmistavat samalla näiden vaihtoehtojen saatavuuden kaikille kansalaisille, myös vuokralaisille, moniasuntoisten rakennusten asukkaille, heikossa asemassa oleville kotitalouksille ja energiaköyhyydestä kärsiville ihmisille, kuten naisille ja muille syrjinnän vaarassa oleville ryhmille, joihin vaikutukset kohdistuvat suhteettomasti;

2. **erottavat selkeästi toisistaan uusiutuvan energian yhteisöjen** ([15]) **ja kansalaisten energiayhteisöjen** ([16]) **käsitteet** jäsenrakenteen, hallintovaatimusten ja tarkoituksen osalta ja korostavat energiayhteisöjen tiettyjen muotojen erityisiä etuja ja hyötyjä, jotta varmistetaan niiden välinen johdonmukaisuus ja selkeys niiden tarkoituksen osalta;

3. saattaessaan Euroopan parlamentin ja neuvoston muutosdirektiivin (EU) 2024/1711 ([17]) 15 a artiklan säännökset osaksi kansallista lainsäädäntöä ja pannessaan ne täytäntöön luovat **yhdessä toimiville aktiivisille asiakkaille mahdollistavan kehyksen**, joka on yhdenmukainen niiden oikeuksien kanssa, joista säädetään yksittäisten itse tuotettua uusiutuvaa energiaa käyttävien kuluttajien osalta direktiivin (EU) 2018/2001 21 artiklassa ja aktiivisten asiakkaiden osalta direktiivin (EU) 2019/944 15 artiklassa;

4. saattavat energiayhteisöjä ja omaa kulutusta koskevan EU:n lainsäädännön ([18]) kaikilta osin osaksi kansallista lainsäädäntöä ja panevat täytäntöön mahdollistavat kehykset, jotka edistävät energiayhteisöjen kehittämistä edelleen **lämmityksen ja jäähdytyksen, sähköntuotannon ja rakennusten perusparannusten aloilla**, jotta energiayhteisöt voivat osaltaan edistää unionin yleisiä peruskorjaustavoitteita ja uusiutuvaa energiaa koskevia tavoitteita;

([12]) Sellaisena kuin se on määritelty direktiivissä (EU) 2018/2001.
([13]) Direktiivin (EU) 2018/2001 21 artiklan mukaisesti.
([14]) Direktiivin (EU) 2019/944 15 a artiklan mukaisesti.
([15]) Sellaisena kuin se on määritelty direktiivin (EU) 2018/2001 2 artiklan 16 alakohdassa.
([16]) Sellaisena kuin se on määritelty direktiivin (EU) 2019/944 2 artiklan 11 alakohdassa.
([17]) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2024/1711, annettu 13 päivänä kesäkuuta 2024, direktiivien (EU) 2018/2001 ja (EU) 2019/944 muuttamisesta unionin sähkömarkkinoiden rakenteen parantamisen osalta (EUVL L, 2024/1711, 26.6.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1711/oj).
([18]) Direktiivi (EU) 2019/944, erityisesti 2 artiklan 8, 10 a ja 11 alakohta, 15 ja 15 a artikla ja 16 artikla, sekä direktiivi (EU) 2018/2001, erityisesti 2 artiklan 16 alakohta, 21 artikla ja 22 artikla.

Hallinnointi ja seuranta

5. laativat **energiayhteisöjä ja omaa kulutusta koskevan kansallisen strategian**, johon sisältyy myös direktiivin (EU) 2018/2001 21 artiklan 6 kohdan ja 22 artiklan 3 kohdan mukaiseen kehittämismahdollisuuksien ja esteiden arviointiin perustuva arvio niiden mahdollisesta panoksesta EU:n energiatavoitteiden saavuttamiseen vuosiin 2030 ja 2040 mennessä, ja raportoivat edistymisestä yhdennettyjä kansallisia energia- ja ilmastosuunnitelmia koskevissa edistymisraporteissa;

6. nimeävät toimivaltaisen viranomaisen tai elimen **arvioimaan ja seuraamaan energiayhteisöjen ja oman kulutuksen taloudellisten, sosiaalisten ja ympäristöhyötyjen mahdollisuuksia ja vaikutusta**, maantieteellisiin ja demografisiin ominaispiirteisiin liittyvien esteiden poistamista sekä laajempia toimintapoliittisia tavoitteita tai päämääriä energiayhteisöjen ja oman kulutuksen kehittämiseksi, säännöllisin väliajoin ja mahdollisesti koordinoidusti Euroopan komission kanssa, myös asiaankuuluvilta sidosryhmiltä kerättyjen tietojen ja direktiivin (EU) 2018/2001 15 b artiklan mukaisesti tehdyn kartoituksen pohjalta;

7. ottavat käyttöön **kattavat ja päivitetyt energiayhteisöjä koskevat kansalliset rekisterit**, joita voidaan käyttää sääntöjen noudattamisen, hanketietojen ja organisatoristen ominaisuuksien seurantaan, asettamatta suhteettomia maksuja tai hallinnollisia vaatimuksia, jotka liittyvät tiettyihin energiatoimintoihin:

8. ottavat kuluttajat, mukaan lukien energiaköyhät kotitaloudet, vuokralaiset ja sosiaalisten asuntojen asukkaat, työmarkkinaosapuolet, kansalaisyhteiskunnan järjestöt, yritykset, paikallisviranomaiset, energiayhteisöt ja/tai niiden edustajat, mukaan tämän suosituksen täytäntöönpanoon **säännöllisen kuulemisen ja jäsennellyn vuoropuhelun** avulla;

Lupamenettelyt ja järjestelmäintegrointi

9. **poistavat pienimuotoisia aurinkosähkö- ja varastointilaitoksia koskevat lupamenettelyt**, ottavat käyttöön lämpöpumppuihin, sähköajoneuvoihin ja sähköajoneuvojen latauspisteisiin liittyviä toimenpiteitä ja yksinkertaistavat niihin liittyviä verkkoliitäntöjä, asettavat selkeitä ja kohtuullisia määräaikoja loppuasiakkaille ja energiayhteisöille tiedottamiselle sekä poistavat hallinnolliset vaatimukset ja sääntelyesteet ([19]) enintään 800 watin pistokeakuilta ja parvekkeiden aurinkosähköjärjestelmiltä;

10. varmistavat viiveettömät, läpinäkyvät, oikeasuhteiset ja yksinkertaiset **verkkoliitäntämenettelyt** direktiivien (EU) 2018/2001, (EU) 2019/944 ja (EU) 2024/1788 muuttamisesta lupamenettelyjen nopeuttamisen osalta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviehdotuksen ([20]) mukaisesti sallimalla talletetun rahavakuuden takaisin perimisen tai pienentämisen, jos kypsyyskriteerit täyttyvät, vahvistamalla erityiset määräajat, joihin mennessä energiayhteisöille ja loppuasiakkaille on tiedotettava menettelyistä, kustannuksista ja hyväksynnöistä, antamalla kohdennettua apua tai ohjausta hakemuksia varten ja keventämällä hallinnollisia ja teknisiä vaatimuksia mahdollisuuksien mukaan samalla, kun sovelletaan syrjimätöntä ja oikeasuhteista kohtelua sovellettavan unionin kehyksen mukaisesti;

11. varmistavat, että verkonhaltijat ottavat verkon kehittämissuunnitelmissaan huomioon oman kulutuksen ja energiayhteisöjen toiminnan odotetun kasvun ja vaikutuksen ennakoivien investointien mahdollistamiseksi;

12. jos verkkokapasiteetti on riittämätön ja jos se on teknisesti mahdollista, **varmistavat, että energian yhteiskäyttöjärjestelmiin osallistuvat energiayhteisöt ja loppukäyttäjät voivat tehdä joustavia verkkoliitäntäsopimuksia verkonhaltijoiden kanssa**, kun ne käyttävät varastoja tai saavuttavat suuren paikallisen oman kulutuksen asteen, direktiivin (EU) 2019/944 6 a artiklan mukaisesti;

13. antavat kansalaisten energiayhteisöille mahdollisuuden hallinnoida **suljettuja jakeluverkkoja** direktiivin (EU) 2019/944 16 artiklan 4 kohdan ja 38 artiklan 2 kohdan mukaisesti ja uusiutuvan energian yhteisöille mahdollisuuden kehittää ja käyttää uusiutuvaa energiaa käyttäviä **lämmitys- ja jäähdytysverkkoja** toiminta-alueellaan;

([19]) Ks. myös ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi direktiivien (EU) 2018/2001, (EU) 2019/944 ja (EU) 2024/1788 muuttamisesta lupamenettelyjen nopeuttamisen osalta (COM(2025) 1007 final).

([20]) COM(2025) 1007 final.

Energian yhteiskäyttöä koskeva vakiomuotoinen toimintatapa

14. tarjoavat mahdollisuuden energian yhteiskäyttöön samalla tarjousalueella tai rajoitetummalla maantieteellisellä alueella ja **kannustavat kansallisia sääntelyviranomaisia arvioimaan paikallisen energian yhteiskäytön joustopotentiaalia** verkkotopologian mukaisesti ja käyttävät näitä tietoja soveltaessaan kustannuksia vastaavia verkkomaksuja;

15. **varmistavat, että energian yhteiskäyttöön osallistuviin loppuasiakkaisiin ja energiayhteisöihin ei sovelleta suhteettomia ja syrjiviä menettelyjä, vaatimuksia tai toimittajavelvoitteita**, direktiivin (EU) 2019/944 15 ja 16 artiklan ja direktiivin (EU) 2018/2001 21 ja 22 artiklan mukaisesti;

16. **luovat edellytykset, joilla helpotetaan kansallisten sääntelyviranomaisten tehtävää seurata sellaisten erillisten toimittajamaksujen poistamista, jotka ovat kiinteitä ja ylittävät energian yhteiskäytöstä aiheutuvat suorat kustannukset**;

17. **nimeävät toimivaltaisen kansallisen viranomaisen, joka antaa tietoja** energian yhteiskäytöstä, kattaen muun muassa neuvontapalvelun, luettelon energian yhteiskäytön operatiivisista järjestäjistä, vapaaehtoiset mallisopimukset sekä tekniset, oikeudelliset, taloudelliset ja käytännön tiedot;

18. varmistavat, että toimivaltaiset viranomaiset ottavat käyttöön yksinkertaiset, läpinäkyvät ja digitaaliset energian yhteiskäyttöjärjestelyjen **rekisteröintiprosessit** ja että kun energian yhteiskäyttöön osallistuvien loppuasiakkaiden määrä ylittää tietyn lukumäärän, tämä on pakollista nimetä sisäiseksi energian yhteiskäytöksi viestintä- ja rekisteröintiprosessin virtaviivaistamiseksi;

19. ottavat käyttöön yhteentoimivan, tietoturvallisen ja standardoidun lähestymistavan **tiedonhallintaan ja -vaihtoon** energian yhteiskäytön toteuttamiseksi;

20. varmistavat, että asiaankuuluvat **mittaustiedot asetetaan saataville lähes reaaliaikaisesti** ([21]) **ja vähintään yhtä lyhyeltä ajalta kuin energiamarkkina-asetuksen** ([22]) **2 artiklan 15 alakohdassa määritelty taseselvitysjakso ja että ohjelmistotyökalut asetetaan kaikkien asianomaisten osapuolten saataville**, mukaan lukien loppuasiakkaat, toimittajat ja tapauksen mukaan energian yhteiskäytön järjestäjät ja energiayhteisöt, myös energian yhteiskäytön ja joustopalvelujen tukemisen osalta;

21. varmistavat, että staattisia energian yhteiskäytön jakoperusteita ([23]) voidaan tarkistaa säännöllisesti ja ne asetetaan loppukäyttäjien saataville, ja **helpottavat asteittaista siirtymistä staattisista dynaamisiin energian yhteiskäytön jakoperusteisiin**, jotta voidaan optimoida arvo sekä energiajärjestelmän että energian yhteiskäyttöön osallistujien kannalta;

22. antavat kansallisille sääntelyviranomaisille mahdollisuuden ottaa käyttöön **sääntelyn testiympäristöjä**, joissa voidaan kokeilla jakamista ja mittaamista useissa mittareissa ja paikoissa, jakamismenetelmiä, tariffirakenteita, tasevastuuta, tiedonvaihtoa ja taseselvitystä sekä kuluttajansuojaan ja verotukseen liittyviä näkökohtia;

Korvaus oman kulutuksen arvon maksimoimiseksi

23. nopeuttavat **älykkäiden mittareiden käyttöönottoa** kohtuullisessa ajassa ja ottavat käyttöön yhteentoimivia tiedonvaihtojärjestelmiä, jotka mahdollistavat oman kulutuksen täsmällisen mittaamisen, laskutuksen ja optimoinnin;

([21]) Sellaisena kuin se on määritelty direktiivin (EU) 2019/944 2 artiklan 26 alakohdassa.

([22]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2019/943, annettu 5 päivänä kesäkuuta 2019, sähkön sisämarkkinoista (EUVL L 158, 14.6.2019, s. 54, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2019/943/oj).

([23]) Kun energian yhteiskäyttöaloitetta perustetaan, on otettava käyttöön erityinen kaava, jolla määritetään, miten yhteinen tuotanto otetaan huomioon yksittäisten energian yhteiskäyttöön osallistujien energialaskuissa. Tätä kutsutaan jakokertoimeksi tai jakoperusteeksi.

24. varmistavat, että ylimääräisestä sähköstä, jota ei kuluteta itse mittarin takana tai jaeta, voidaan saada **markkinasignaalien perusteella oikeudenmukainen palkkio**, joka heijastaa sen arvoa sekä kuluttajille että järjestelmälle;

25. harkitsevat verkkoon syötettävän itse tuotetun sähkön operatiivisia tukijärjestelmiä suunnitellessaan sellaisten **markkinapreemioiden käyttöönottoa, joilla kannustetaan oman kulutuksen optimointiin**, myös energian yhteiskäytön avulla;

Pääsy merkityksellisille energiamarkkinoille

26. ottavat käyttöön **joustavia lupajärjestelmiä**, joiden avulla energiayhteisöt voivat yhteistyössä asetuksen (EU) 2019/943 2 artiklan 14 alakohdassa määritellyn tasevastaavan kanssa toimittaa energiaa tai tarjota joustopalveluja loppukäyttäjille;

27. **edistävät yhteistyötä toimittajien ja** direktiivin (EU) 2019/944 2 artiklan 19 alakohdassa määriteltyjen **aggregaattoreiden kanssa**, jotta voidaan helpottaa energialla tai joustavuudella käytävää kauppaa sellaisten energiayhteisöjen tai loppuasiakkaiden puolesta, jotka tekevät sähkönhankintasopimuksia, vertaiskauppajärjestelyjä tai joustopalvelusopimuksia, varmistaen samalla, että otetaan käyttöön suojalausekkeita, joilla suojellaan energiayhteisöjä, aktiivisia asiakkaita ja itse tuotettua uusiutuvaa energiaa käyttäviä kuluttajia vahvempien markkinatoimijoiden väärinkäytöksiltä;

28. varmistavat, että **paikallisilla energiapalvelumarkkinoilla** sovellettavat tarjousten vähimmäiskoot, sopimusten kestot, markkinoillepääsymallit ja esivalintavaatimukset mahdollistavat energiayhteisöjen tai energian yhteiskäyttöryhmien hallinnoimien pienempien aggregoitujen omaisuuserien osallistumisen markkinoille suoraan tai aggregaattorin välityksellä, ja perustavat sääntelyn testiympäristöjä tällaisten markkinarakenteen osatekijöiden testaamiseksi ja mukauttamiseksi valvotussa ympäristössä;

Julkisen ja yksityisen rahoituksen saatavuus

29. **tarjoavat investointitukea** integroiduille järjestelmille, mukaan lukien pienimuotoiset aurinkosähköjärjestelmät, varastointijärjestelmät tai uusiutuvaa energiaa käyttävät lämmitys- ja jäähdytysjärjestelmät, myös osana rakennusten peruskorjausohjelmia, joissa keskitytään haavoittuvassa asemassa oleviin yhteisöihin;

30. harkitsevat mahdollisuutta soveltaa alennettuja arvonlisäverokantoja tai vapautuksia tiettyihin erittäin tehokkaisiin puhtaisiin lämmitysjärjestelmiin ja aurinkopaneeleihin arvonlisäverodirektiivin 2006/112/EY ([24]), sellaisena kuin se on muutettuna arvonlisäverokannoista annetulla neuvoston direktiivillä (EU) 2022/542 ([25]), mukaisesti;

31. **hyödyntävät täysimääräisesti nykyisiä koheesiorahastoja ja muuta asiaankuuluvaa unionin rahoitusta**, joka on saatavilla ohjelmakaudella 2021–2027, sekä muita rahoitusvälineitä taloudellisen tuen antamiseksi energiayhteisöille ja oman kulutuksen järjestelmille sekä kaupunki- että maaseutualueilla ja siirtymävaiheessa olevilla kivihiilialueilla tai muilla alueilla, joihin siirtyminen vähähiiliseen talouteen erityisesti vaikuttaa;

32. **määrittävät, missä esiintyy rahoitusvajeita** elinkaaren eri vaiheissa, ja **ottavat käyttöön erityisiä rahoitusohjelmia ja -välineitä energiayhteisöjä varten**, erityisesti alkurahoituksen tarjoamiseksi kehitysvaiheessa (tai sitä edeltävässä vaiheessa);

33. **varmistavat**, että uusiutuvan energian hankkeiden ja energiatehokkuushankkeiden yleisiin rahoitusohjelmiin ja -välineisiin sisältyy **erityisiä kehyksiä, joilla helpotetaan energiayhteisöjen mahdollisuuksia hyödyntää niitä** ([26]), erityisesti energiayhteisöjen liittojen kautta;

([24]) Neuvoston direktiivi 2006/112/EY, annettu 28 päivänä marraskuuta 2006, yhteisestä arvonlisäverojärjestelmästä (EUVL L 347, 11.12.2006, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2006/112/oj).

([25]) Neuvoston direktiivi (EU) 2022/542, annettu 5 päivänä huhtikuuta 2022, direktiivien 2006/112/EY ja (EU) 2020/285 muuttamisesta arvonlisäverokantojen osalta (EUVL L 107, 6.4.2022, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2022/542/oj).

([26]) Esimerkiksi pienimuotoisen rahoituksen, tietoisuuden lisäämisen tai hakemusten tukemisen avulla.

Tiedon lisääminen ja valmiuksien kehittämisen tukeminen

34. **edistävät** yhteisöenergiaan ja energian yhteiskäyttöön liittyvien aiheiden sisällyttämistä **koulutukseen, myös ammatillisiin opetussuunnitelmiin**, erityisesti tekemällä yhteistyötä Erasmus+-ohjelmasta, osaamissopimuksesta ja sen uusiutuvaa energiaa koskevista laaja-alaisista osaamiskumppanuuksista ja Euroopan sosiaalirahasto plussasta tuettujen yliopistojen ja ammatillisten ja teknisten laitosten ja oppisopimusohjelmien kanssa;

35. **tukevat nuorten ja yleisön osallistamista koskevia aloitteita ja toimia, joihin osallistuu maaseutu- ja syrjäisten yhteisöjen edustajia**, jotta voidaan lisätä tietoisuutta, edistää käyttäytymisen muutosta ja parantaa kansalaisten osallistumista energiayhteisöihin, omaan kulutukseen ja energian yhteiskäyttöön;

36. **tiedottavat** selkeästi ja riittävän ajoissa tulevista **muutoksista tariffirakenteissa ja korvausmekanismeissa**, soveltavat siirtymäaikoja ja antavat kuluttajille ohjeita vaikutuksista ja mahdollisuuksista;

37. **hyödyntävät olemassa olevia tai perustavat uusia keskitettyjä asiointipisteitä** tai vastaavia mekanismeja, jotta energiayhteisöille ja kuluttajille voidaan tarjota yksi verkkorajapinta ja mahdollisuuksien mukaan fyysinen rajapinta, jonka kautta saa kattavaa ja käyttäjäystävällistä teknistä, oikeudellista, hallinnollista, taloudellista ja rahoituksellista neuvontaa, ohjeistusta ja materiaalia, kuten malleja, ja johon voi sisältyä mahdollisuus jättää hakemuksia ja seurata lupien, lisenssien ja tukijärjestelmien edistymistä;

38. **tarjoavat paikallisviranomaisille ohjeita, tiedonjakomahdollisuuksia, teknistä ohjausta ja projektinhallinta-koulutusta**, jotta voidaan lisätä niiden osallistumista ja tukea energian yhteiskäyttö- ja energiayhteisöhankkeisiin, joihin osallistuu energiaköyhiä kotitalouksia, sekä infrastruktuuri-intensiivisten hankkeiden, kuten yhteisölähtöisen lämmityksen ja jäähdytyksen, kehittämistä;

39. **edistävät energiayhteisöjen liittoja ja yhteisiä rakenteita ja tukevat valmiuksien kehittämistä**, jotta ne voivat tarjota energiaan liittyviä palveluja, ja **helpottavat** paikallisten energiayhteisöjen **mahdollisuuksia saada rahoitukseen ja tekniseen apuun liittyviä palveluja**;

Alueellinen ja rajatylittävä yhteistyö

40. **mahdollistavat rajatylittävän osallistumisen** kansalaisten energiayhteisöihin ja uusiutuvan energian yhteisöihin ja selvittävät mahdollisuuksia perustaa rajatylittäviä energiayhteisöjä, erityisesti rajaseuduilla, ja poistavat oikeudelliset tai hallinnolliset esteet, jotka estävät yhteiset investoinnit, verkkojen yhteisen käytön tai rajatylittävän energian yhteiskäytön;

41. **harkitsevat energiayhteisöjen sisällyttämistä olemassa oleviin makroalueellisiin strategioihin ja niihin liittyviin toimintasuunnitelmiin** koheesiopolitiikan välineiden ja unionin rahastojen tuella;

Sosiaalinen osallisuus

42. määrittelevät riittävän tarkasti **”tosiasiallisen määräysvallan”, ”riippumattomuuden” ja ”ympäristöön liittyvien, taloudellisten tai sosiaalisten hyötyjen” käsitteet**, jotka mainitaan direktiivin (EU) 2018/2001 2 artiklan 16 alakohdassa olevassa uusiutuvan energian yhteisöjen määritelmässä ja direktiivin (EU) 2019/944 2 artiklan 11 alakohdassa olevassa kansalaisten energiayhteisöjen määritelmässä, sen varmistamiseksi, että yleisö käyttää energiayhteisön käsitettä ja että sitä käytetään yleisön puolesta, hallinnollisen taakan vähentämiseksi energiayhteisöä perustettaessa ja luottamuksen lisäämiseksi käsitteeseen;

43. edistävät **kolmansien osapuolten ja kollektiivisia rahoitusmalleja energian yhteiskäytössä**, myös energiayhteisöjen kautta, jotta oma kulutus olisi vuokralaisten, pienituloisten ja heikossa asemassa olevien kotitalouksien saatavilla;

44. edistävät matalan kynnyksen osallistumismalleja, mukaan lukien ilman etukäteiskustannuksia toteutettavat vaihtoehdot, kohdennettu ja tekninen taloudellinen ja hallinnollinen tuki energiaköyhille, vuokralaisille ja sosiaalisten asuntojen asukkaille ja vammaisille henkilöille ([27]) ja esteettömät muut kuin digitaaliset ilmoittautumis- ja tukikanavat;

45. sisällyttävät **uusiutuvan energian julkisiin huutokauppoihin, tukijärjestelmiin ja uusiutuvien energialähteiden käyttöönottoa koskeviin julkisiin hankintoihin tai käyttöoikeussopimuksiin oikeasuhteisia ja osallistavia valintaperusteita**, jotka mahdollistavat energiayhteisöjen tarjoukset, sekä sosiaalisia kelpoisuus- ja arviointiperusteita;

46. arvioivat jakaumavaikutuksia sen varmistamiseksi, että energiayhteisö- ja energian yhteiskäyttöjärjestelmien kustannukset ja hyödyt jaetaan oikeudenmukaisesti ja että ne eivät aseta epäedulliseen asemaan kuluttajia, jotka päättävät olla osallistumatta;

47. varmistavat, että yleisölle tarkoitetut tiedot ovat myös vammaisten henkilöiden saatavilla Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2019/882 ([28]) liitteessä I vahvistettujen esteettömyysvaatimusten mukaisesti;

Digitalisaatio ja innovointi

48. varmistavat, että energiayhteisöillä ja loppukäyttäjillä on **pääsy asiaankuuluviin energiajärjestelmää ja kulutusta koskeviin tietoihin** sovellettavien unionin tietosuoja- ja yhteentoimivuusvaatimusten ja erityisesti direktiivin (EU) 2019/944 24 artiklan nojalla vahvistettujen vaatimusten mukaisesti;

49. edistävät sellaisten **avoimen lähdekoodin digitaalisten alustojen, esteettömien** ([29]) **ja toimivien ohjelmistotyökalujen ja standardoitujen rajapintojen** kehittämistä ja käyttöä, jotka mahdollistavat energian yhteiskäytön, kysyntäennusteet ja joustopalvelut loppuasiakkaille ja energiayhteisöille, ja tukevat energiayhteisön suunnittelua varmistaen samalla kyberturvallisuuden ja tietosuojan;

50. kannustavat innovaatiokumppanuuksiin ja julkisen ja yksityisen sektorin yhteistyöhön, joissa testataan energiayhteisöjen ja energian yhteiskäyttöryhmien **digitaalisia, tekoälyyn perustuvia ja älykkäitä verkkoratkaisuja** sääntelyn testiympäristöissä tai pilottihankkeissa, jotka mahdollistavat tekemällä oppimisen.

Tehty Brysselissä 30 päivänä huhtikuuta 2026.

Komission puolesta
Dan JØRGENSEN
Komission jäsen

([27]) Direktiivin (EU) 2019/882 liitteessä I olevien esteettömyysvaatimusten mukaisesti.
([28]) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2019/882, annettu 17 päivänä huhtikuuta 2019, tuotteiden ja palvelujen esteettömyysvaatimuksista (EUVL L 151, 7.6.2019, s. 70, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2019/882/oj).
([29]) Yleisölle tarkoitettujen rajapintojen olisi oltava vammaisten henkilöiden saatavilla direktiivin (EU) 2019/882 liitteessä I vahvistettujen esteettömyysvaatimusten mukaisesti.

LIITE

Energiayhteisöjä koskeva toimintasuunnitelma

Komissio asetti kansalaisten energiapakettia koskevassa tiedonannossaan COM(2026)115 tavoitteeksi nostaa energiayhteisöjen asentama uusiutuvan energian kapasiteetti 90 gigawattiin. Energiayhteisöjen teknisten ja taloudellisten esteiden poistamiseksi ja jäsenvaltioiden tukemiseksi tämän suosituksen täytäntöönpanossa tässä toimintasuunnitelmassa käsitellään viittä osa-aluetta:

1. Tehokkaat mahdollistavat kehykset
2. Rahoituksen saanti
3. Tietoisuuden lisääminen ja valmiuksien kehittäminen
4. Sosiaalinen osallisuus ja kansalaisten osallistuminen
5. Digitaalinen innovointi ja järjestelmien integrointi

Toimintasuunnitelman edistymisen seuraamiseksi, parhaiden käytäntöjen vaihtamiseksi ja viranomaisten, yhteisöjen ja toimialan välisten kumppanuuksien vahvistamiseksi komissio aikoo

— kehittää **EU:n laajuisia indikaattoreita** energiayhteisöjen kehityksen ja vaikutusten seurantaa varten osana **kansalaisten energianeuvontakeskusta (CEAH)** ja

— järjestää vuonna 2028 **vuoropuhelun kansalaisten energia-asioista** yhdessä jäsenvaltioiden, Euroopan parlamentin ja sidosryhmäverkostojen kanssa.

1. **Tehokkaat mahdollistavat kehykset**

Komissio pyrkii vähentämään sääntelyyn liittyvää epävarmuutta, joka johtuu uusiutuvan energian yhteisöjen ja kansalaisten energiayhteisöjen määrittelystä annettujen EU:n direktiivien puutteellisesta tai viivästyneestä saattamisesta osaksi kansallista lainsäädäntöä. Siksi se aikoo

— arvioida tarvetta yksinkertaistaa ja yhdenmukaistaa edelleen **EU:n määritelmiä**;

— jatkaa yhteistyötä EU:n jäsenvaltioiden, kansallisten energia-alan sääntelyviranomaisten, jakeluverkonhaltijoiden ja energiayhteisöjä edustavien organisaatioiden kanssa energiayhteisöjä ja omaa kulutusta koskevan EU:n lainsäädännön ja suosituksen täytäntöönpanossa vuotuisen kansalaisten energiafoorumin ja kuluttajien energiapolitiikkaa käsittelevän sääntelyviranomaisten pyöreän pöydän kokouksen puitteissa;

— **seurata kansallisia esteitä**, hyviä käytäntöjä ja mahdollistavia kehyksiä CEAH:n ja muiden aloitteiden puitteissa;

— tutkia väitteitä, jotka koskevat energiayhteisöihin tai energian yhteiskäyttöön liittyviä **sopimattomia markkinointikäytäntöjä**.

2. **Rahoituksen saanti**

Jotta voidaan parantaa energiayhteisöjen mahdollisuuksia saada kohtuuhintaista ja luotettavaa rahoitusta, lisätä rahoituksen välittäjien ja hallintoviranomaisten tietoisuutta energiayhteisöjen tukemiseksi saatavilla olevista EU:n takuista ja varoista ja jatkaa varhaisvaiheen avustusten myöntämistä energiayhteisöjen tukivälineen kautta, komissio aikoo

— lisätä yhteistyössä Euroopan investointirahaston kanssa rahoituksen välittäjien ja energiayhteisöjen tietoisuutta **InvestEU-takuiden tarjoamista mahdollisuuksista kohtuuhintaisiin lainoihin** Green Gateway -alustan kautta (helpdesk-väline, sähköinen viestintä, verkkoseminaari) sen käyttöönoton maksimoimiseksi (2026);

— julkaista CEAH:n kautta **yhteisöenergian rahoitusvälineistön**, jonka avulla yleisölle ja yhteisöille annetaan opastusta mahdollisista rahoitusmalleista ja -vaihtoehdoista ja jolla saadaan liikkeelle yhteisövetoisia, markkinoihin integroituja jousto- ja energian yhteiskäyttöpalveluja (2026);

— perustaa **energia- ja hallintoviranomaisten verkoston** yhteyteen energiayhteisöjä käsittelevän työryhmän sen jälkeen, kun jäsenten tarpeet on arvioitu alustavasti ja ryhmän perustamisesta on päästy yhteisymmärrykseen, koheesiorahastojen käytön tehostamiseksi (2026);

— rahoittaa edelleen **energiayhteisöjen tukivälinettä vuoden 2027 jälkeen alkurahoituksen tarjoamiseksi** yli 140 energiayhteisölle liiketoimintasuunnitelmien laatimiseksi kehittämistä edeltävässä vaiheessa (2027).

3. **Tietoisuuden lisääminen ja valmiuksien kehittäminen**

Energia-alan osaamisen, taloudellisten ja yrittäjyyteen liittyvien taitojen sekä teknisen ja oikeudellisen asiantuntemuksen saatavuus ja mahdollisuus valmiuksien kehittämiseen ovat olennaisen tärkeitä, jotta energiayhteisöt voivat kasvaa, skaalautua ja ammattimaistaa toimintaansa. Sen vuoksi komissio aikoo

— **tiedottaa kansalaisille, paikallisviranomaisille ja muille henkilöille, kuten viljelijöille ja pienyritysten omistajille**, heidän oikeuksistaan ja mahdollisuuksistaan perustaa tai tukea energiayhteisöjä, kaupunginjohtajien energia- ja ilmastosopimuksen ja kuluttajien oikeuksia koskevan tiedotuskampanjan (2026) kautta;

— **antaa** CEAH:n kautta **teknistä apua** energiayhteisöille varastointia, energiatehokkuutta ja uusiutuvaa energiaa koskevien hankkeiden kehittämiseksi (2026);

— mobilisoida Life CET -rahoitusta, jotta energiayhteisöjä voidaan auttaa kasvamaan, ammattimaistamaan toimintaansa ja skaalaamaan uusiutuvan energian hankkeita ja palveluja, erityisesti vertaisoppimistoimien ja yhteisten rakenteiden avulla (2026).

4. **Sosiaalinen osallisuus ja kansalaisten osallistuminen**

Energiayhteisöt voivat osaltaan mobilisoida kansalaisia, mukaan lukien heikossa asemassa olevat kotitaloudet ja niiden suojelu, sekä vähentää energiaköyhyydestä kärsivien kotitalouksien määrää. Energiaköyhyys vaikuttaa myös suhteettomasti naisiin ja muihin syrjinnän vaarassa oleviin ryhmiin. Tämän potentiaalin hyödyntämiseksi komissio aikoo

— tarjota paikallisviranomaisille teknistä apua, jolla autetaan **heikossa asemassa olevia kotitalouksia ja energiaköyhyydestä kärsiviä kotitalouksia osallistumaan** energiayhteisöihin, energiaköyhyyden neuvontakeskuksen (EPAH) kautta (2026);

— perustaa **julkisten ostajien alustan** yhteyteen käytäntöyhteisön edistämään sosiaalisen osallisuuden kriteerien käyttöä julkisissa hankinnoissa ja käyttöoikeussopimuksissa (2026);

— **julkaista** CEAH:n ja EPAH:n kautta **kansalaisten osallistumista koskevat soveltamisohjeet**, joilla tuetaan poliittisia päättäjiä sosiaalisesti osallistavien ja kansalaisvetoisten energiayhteisöjen tunnistamisessa ja tukemisessa (2026);

— tukea vertaisoppimismahdollisuuksia tarjoamalla **energiayhteisöjä** koskevaa paikan päällä toteutettavaa koulutusta hiili-, turve- ja öljyliuskealueiden välillä siirtymävaiheessa olevia hiilialueita koskevan aloitteen ja muiden asiaankuuluvien foorumien kautta (2027);

— julkaista uusiutuvaa energiaa koskevien hankkeiden kehittäjien ja energiayhteisöjen välistä yhteistyötä koskevan **vakiomuotoisen mallisopimuksen** (2027).

5. **Digitaalinen innovointi ja järjestelmien integrointi**

Hyödyntämällä digitaaliteknologian, data-avaruuksien, varastoinnin, järjestelmäintegroinnin ja älykkäiden verkkoratkaisujen tarjoamia mahdollisuuksia energiayhteisöistä voi tulla olennainen osa nykyaikaista energiajärjestelmää ja pienempiä energialaskuja. Sen vuoksi komissio aikoo

— käyttää Life CET -rahoitusta kaupunkien ja paikallisten kumppaneiden, kuten energiayhteisöjen, tukemiseksi sellaisten **älykkäiden ratkaisujen käyttöönotossa** (kuten naapuruston akut, sähköajoneuvojen latausinfrastruktuuri, energianhallintajärjestelmät jne.), jotka auttavat optimoimaan paikallisen energian yhteiskäytön ja vapauttamaan joustavuutta (2026);

— edistää energiayhteisöjen integroimista **paikalliseen energiasuunnitteluun** kaupunginjohtajien energia- ja ilmastosopimuksen allekirjoittajien keskuudessa ja CEAH:n puitteissa järjestettävien paikallisten kansalaisten energiavuoropuhelujen avulla (2026);

— myöntää Horisontti Eurooppa -puiteohjelmasta rahoitusta yhteisövetoisten **mikroverkkojen ja paikallisten uusiutuvaa energiaa käyttävien lämmitysverkkojen** tukemiseen osana kaupunkeja koskevaa missiota (2026–2027); myöntää Horisontti Eurooppa -puiteohjelmasta 12 miljoonaa euroa rahoitusta **tekoälyyn perustuvien ennakointialgoritmien** kehittämiseen, jotta voidaan optimoida energian yhteiskäytön arvo järjestelmälle ja yhteisöille (2026);

— selvittää, miten **paikalliset energiamarkkinat** voitaisiin **jakeluverkon mittakaavassa** integroida tukkumarkkinoihin standardoidulla tavalla sen varmistamiseksi, että pienet hajautetut energiajärjestelmät voivat toimia tehokkaasti, ja skaalautuvan joustavuuden mahdollistamiseksi (2027).